

حيات

اداره مرکزی :

آق قروندە ، استانبول جادەسندە آق قروندە
معاروف امينلىكى ياتىدەكى دائىرە

استانبول بۇروسى :

استانبول دە ، باب قالى جادەسندە ۱۱۹ نومۇرلو
دائىرە مەخسۇسە
تەلپون : ۳۶۰۷

نۇسخىسى ھەر بىر ۱۰ غۇرۇش .

سەنەلىكى پۈستە ايله ۵ لىرا .

(اجنەى مملكتلر ايجين ۴ دولار) .

ابونە واعلان ايشلرى ايجين استانبول بۇروسى

مراجعت ايدىلير .

يازى ايشلرئىللە مرجىي آق قروندە مەلۇمات .

ھىيەت دائىم ھىيەت ... دىيەت دائىم ھىيەت ھىيەت قاتلام ...

- نىچە -

۱ نەچى جلد

آق قروندە ، ۱۰ مارت ، ۱۹۲۷

سايى : ۱۵

مملكت بىلىكىسى

كچن سەنە « سووېت جەھۇرىيەتلىرى اتھادى »
داخلندە دولاشىركن ، بىر شى باخلاصە دقتى
جلب ايتىشدى : ھەر جەھۇرىيەت داخلندە او
جەھۇرىيەت مەدى ومعنوى بوتون خصوصيتلىرىنى
تدقيق مقصدىلە تشكىل ايدىلنن تتبع جەمئىيەتلىرى
وبونلر تشكىلات وفعاليت طرزلىرى ! « باكو » دە
طوپلاننن تور كىيات قورولتايندە علوم آقاده مىسى
كاتب عمومىسى پروفور « اولدە نىورغ » طرفندن
بوجمئىتار حقندە وىرىلنن اىضاحاتى دىكلە دكدن
وباخلاصە « باكو » دەكى آذربايجان تدقيق وتتبع
جەمئىيەتلىرى مەساعىسىنى كوردكدن صوكرام ، بو
خصوصە داھا صرىح بىر فكر ايدىنمىش اولدم .
« مملكت بىلىكىسى » نامى آلتندە طوپلايە بىلە جكمز
ھەر تورلو محلى تدقيقلر ايجون آناطولىنك مختلف
مركزلرندە بوىكى علمى ھىتلىر تشكىلە بزدە
نە قدر محتاجز ! مثلاً تورك اوجاقلرىلە معلم
بىرلىكلىرى تشرىك مەساعى ايتسەلر ، بىر بويە
فياض بىر فعاليتە باشلايمازلىرى ؟ منتظم بىر پلان
دائىرە سەندە سوق و اداره ايدىللك شرطىلە ،
آناطولىنك باشلىجە شەرلرندە بوجنس تدقيق
وتتبع ھىتلىرى تشكىل اولونە بىلە جكنى و « مملكت
بىلىكىسى » خصوصندە اونلردن پك كوزەل
استفادە ايدە جكمزى تېمىن ايدىيورم .

« مملكت بىلىكىسى » نك ارضياتە ، طبيعى
جغرافىيە ئاھد قىملرى حقندە ناصل چالیشمق

اتنوگرافى ، تاريخ و آرکەلوزى ، فيلولوزىيە
ئاھد مەساعى پروگراممى بىن شويە تصور ايدىيورم :
۱ - شەبەلرک مەساعىسى ايجون مفصل
رەھبەرلر وحتى نمونەلر نىشرايدەلرک ، مثلاً اتنوگرافىك
ولسانى مادەلرک نە كېي اصوللرلە طوپلانە جفتى ،
كتابەلرک ناصل ضبط اولونە جفتى اك بسىط
بىر طرزە آ كلاتمق ؛ وبويە جە ھەر طرفدەكى
مەساعىنك عىن اصول دائىرە سەندە و علمى ماھىتە
جریاننى تامين ايتمك .

۲ - آناطولى تورك تاريخى و جغرافىيە
ئاھد الە موجود عرب ، عجم ، تورك اثرلرىنى
جمع و تصنىف و طبع ايتمك .

۳ - بىزانس ، كورجى ، ارمنى ، وساثر
غرب خرىستىيان منبەلرندە آناطولى توركلرىنە
ئاھد معلوماتى جمع و تصنىف و ترجمە ايتمك .

۴ - عمومى اسلام تاريخ و جغرافىيەلرندە
آناطولىيە ئاھد مەدى طوپلايوب نشر ايتمك .

۵ - آناطولىدەكى محاکم شرعى سىجالاتى ،
طاپو قىوداتى ، وقفنامەلرى جمع و تصنىف
ونشر ايتمك .

۶ - آناطولى كتابەلرىنى كمال اعتنا ايله
طوپلامق .

۷ - على العموم صنعت اثرلرىنك فوطو .
غرافىيەلرىنى جمع ايله اونلر حقندە معلومات
طوپلامق .

آناطولىنك مختلف مركزلرندە تشكىل
ايدىلە جك محلى تدقيق جەمئىيەتلىرىنە دوشە جك
وظیفەدە عمومى خطلىرى اعتبارىلە شويە تصور
اولونە بىلير :

۱ - مەین اصوللر دائىرە سەندە اتنوگرافىك
مادەلرى طوپلامق . بونك بوتون تفرقاتى
واصوللرى حقندە كوچوك بويوك مكممل رەھبەرلر
ترتیب اولونمەلیدر .

لازم كەلدىكىنى والدەكى وسائطلە نەلر ياپىلە بىلە جكنى
بىلەم . يالکىز ، اتنوگرافى ، تاريخ و آرکە
اولوزى ، فيلولوزى ساحەلرندە آز زماندە
چوق فایدالى نتيجهلر الە ايتمك قابلدەر . بونى
سويلرکن ، بوىكونكى علمى قوتلر مەزك آزلغنى
دوشونمىور دكلم ؛ لکن ، بىر طرفدن استقبال
ايجون متخصصر حاضرلامقلە برابر ، شىمەيدىن ،
ايلرىدە اوزرندە چالیشىلە بىلە جك بىر چوق مادەلر
طوپلامق امكان ولزومەندە قائم . ابتدا قوتلى
وصلاحتىدار بىر علمى مركز وجودە كتىرەلرک
اينى بىر مەساعى پلانى حاضرلا دكدن صوكرام ، او
مركزك احضار و تعميم ايدە جكى واضح و مفصل
پروگراملر دائىرە سەندە مختلف شەرلردە قورولاجق
شەبەلرى چالیشدىرىمق زور بىرايش دكلدر .
مملكتك مختلف كوشەلرندە بعضى مەت صاحبلىرىنك
ملى حرثى علاقه دارايدەن شىلرلە اوغراشدقلىرىنى
وبوجنس مەساعىنك كىت كىدە چوخالدىغنى نمونىتلە
كورويورز . لکن بوىفردى مەساعى منتظم بىر علم
تشكىلاتى داخلندە طوپلانە جق ومەین بىر اصول
دائىرە سەندە ياپىللاجق اولورسە ، شەبەسز ، داھا
بويوك نتيجهلر الە ايدىلە بىلير . دائىم تكرر
ايدەرم : آناطولىنك « توركلر دورى » تاريخ
ايجون مادەلر مەجھول بىر ساحەدەر . توركلردن اولكى
آناطولى حقندە اوروپا عالملى ھەر كون يىكى يىكى
تدقیقات ياپيورلر والكاسكى ، لك مەجھول دورلرى
ياواش ياواش تئورە چالیشيورلر . حالبوكة او
اسكى زمانلرە نىسبتە چوق ياقىن اولان « تورك
دورى » ، حالابويوك بىر مەجھوليت پردەسى آلتندە
اورتولو دور مەقدەدەر . بو مەجھوليت پردەلرىنى
قالدىرىمق مقصدىلە يەنى « مملكت بىلىكىسى »
ايجون تشكىل ايدىلە جك بىر « علمى مركز » ك

ایدی. قویروغنی صالای، صالایه افتدینک پاپوچلرینی
یالایان کوپکه تبصص پک یاقیشیردی! اما انسانه...
عمری نیم کی یاقیندن طایان مرحوم ضیا
کوک آلپده اونک ایچون شوسوزلری سوله مشدر:
« قومانداییتکی حدود بولوکی نك محمدجکری کی،
غرور، تفاخر، منفعت، حارندن اوزاقدی. » مع هذا
عزت نفسی پک غالبدی. باشقالرینکده حیثیه
چوق رعایت ایدردی. حتی خدمتچی قیزلره
« آخرتلك » دیز، دییه نلره قیزار، یالیکز
« اولادلق » تعیرینی قوللانیردی. نشهلی برکنجیدی.
بدنی نه دریلیمز، یاشامقندن درین بر ذوق دویاردی.
طاییدلرم ایچنده حیاتن اونک قادار خوشلانان
هنوز کیمسه یه تصادف ایتهمدم. پک اسکی بر
آرقاداشمیدی. کوزندن بر داملا یاشك آقیدینی

عمر سيف الدين، ضابط جيقريفی سنه (۱۳۱۹)

کورمادم. کدرلی کونلری اولماز دیکلیدی. حتی پک
معذب اولدینی دقیقه لری خاطر لیورم؛ فقط کدری
هیچ -ومهز، اوندن قاجق چاره لرینی آراردی.
صنعتکار یارادیلشیدی، بناء علیه بر از موازنه سز،
حتی « اکانتریق » ی. بعض مفکوره آرقاداشلرینک
خارجنده کی انسانلری « فانتیزی » تلقی ایدر، بالخاصه
جاقاجی، نمایشی یاخود سرسم، دالغین، قیلیقی
آداملردن خوشلانیر، وضو تلرینی، اونلرک مزاجلرندن
الهام آلاراق جانلاندیرردی. کندینسی طایانلر اونک
توخاقللرینی - بوبوک بر ذوقله - خاطرلارلر. وقتيله
« ایچی » مجموعه سنده، کچلرده ده « رسمی آی » ده
بعضی خوش حرکتلرینی یازمشم. مثلا روم ایلنده
« یاقوریت » حدود بولوکی قوماندانی ایکن « پک
مناسبتیز، پک بوبوک! » دییه رازلقده کی بوتون خوروزلرک
اییکلرینی، کسیدی مشهوردر. نه مثلا سلائیک بلدیسه سی
سوقاق کوپکارینی زهیر لیور، خلق آراسنده علیدارانه
دیدي قودیلر اولوبوردی. عمر، بلدی ره ییسته:

« زهیرله میگز، خادم ایدیکز. هم نلی توکهنیر،
هم کیمه نك خبری اولماز! » دیه توصیه ایتدی.
دقنه نك شایان مرضی بر حال بعضا کندینسی سیم
سیاه بر دومان کی صاراردی. بونی بر حکایه سنده
پک ره آلیست بر قلمله تصویر ایتکده در؛ ایتته:
« اوکون استانبولده قالم بيله هیچ بر ایشی یاپامایا.
جقدم. مدھش، آچی، آکلایماز بر سینیر
نوجینی قیوراندیر یوردی. بوقورقونچ حالی بیامه بیلر
نه قادار معور درلر! انسانک بردنبره بوتون امیدلری،
بوتون ذوقی، بوتون نشه سی غائب اولور. کوزینک
اوکنده حیات، هوا، افق، هرشی قاراریر.
دوستلر دوشمان کیلیر. سوکیلردن نفرت ایدیلیر.
بن ایتته بو سینیر دیننه آتیشز جهنمک ایچنه
دوشونجه کندیمی قیزلره آنارم. تنها قورولر،
سونجلی ماضیلره بکزدین کواکلی بوللر،
دالرده کچمش بر سعادتک جانلی خاطرلری کی
اوجوشان قوشلر بکا الی بر تسلی فسونيله تاثیر
ایدر. خیفله رم. بینمده کی آغیرلق یوموشار،
شاقاقلرینک آتشی سونر... »

برشیدن چابوق بیقار، جانی چابوق صیقیلیردی؛
فقط بو رغماً اوقورکن، یازارکن حیرت ایدیلرک
برعزم کوسته ریردی. صاحبندن آقشامه قادار هیچ
دورمق سزین یازی یازدینی بر جوق کونلری خاطرلارم.
ظاهراً بر لافی بر لافنه اویماز بر آدم کی کورونوردی.
وئوبله دیدی، فقط بو، اساسی عمده لريله علاقه دار
اولیان شیلره منحصردی. حقیقتده وجدی تلقی
ایتدیکی نقطه لرده بارز بر سجه کوسته ریردی:
تولنجیه قادار بوتون شوليله ناسیونالیست قالدی.
حکایه لرنده ده بو عمده داغما کوزه چاربار.
« قوزموپولیت » لرک شدید بردوشمانیدی: « بریمو »
« پیچ »، « فون صدرشتاینک اوغلی »، « یکی قهرمانلر »
کی بر جوق نووه لری اونک ملیت پرورلکینی پک بارز
افاده ایدرلر. تولوم دوشکنده بيله متادیا « قوای
ملیه دن مرخص کلدی! » دیه صایقلا دی، دوردی.
« تورکجه یه تورک صرفی حاکم اولمالیدر. »
ادعاسنک مجاهد ومدافعی ایدی. اون سنه داغما داغما
اونک ایچون چالیشدی. اونیدی سنه اول سلائیکده
نشرینه باشلادیغیز « کنج قلملر » ک، « یکی لسان »
عنوانيله تمیمینه چالیشدینی بو نظریه ایلک توجکهر عمر
سيف الدينک قافاسنده جانلاندیردر. اوزمان بولغارستان
حدودنده بر بولوک قوماندانی اولان عمر، برکون بکا
شو مکتوبی یازمشدی:

« جوابکزی آلامدن ایتته بن یازیورم. سزه
بر تکلیفم وار. قناعتلرکزه پک یاقین اولدینی ایچون
هان قبول ایدم جکسکز صانیرم. باقیکنزه؟ بر از ایضاح
ایدیم: ادبیاتندن نفرت ایتدیکم، وونفرتمک ایکنر
تیکسیندیریمچی بر نفرت اولدینی یازمشم. بو نفرتم
ادبیاته اولقدن زیاده لساندر، بزم لسانر، هر زمان
دوشوندیکمز کی، بر باد، پریشان، قنه، منطقه
مخالف بر لساندر. غرب ادبیاتلرینی بر از طایان ممکن
ده کیل بونفرتدن قورتیلاماز. بولسانی حکومت قوتی،
مثلا معارف نظارتی، یاخود - جاهلردن تشکل

ایده جک اولان - بر انجمن تصفیه ایده من. زمان
وواقفانه بر سنی تصفیه ایدر. بن ایتته ادبیاتندن
واز کچدکدن سوکرا تبع ایده جکم فلره، علملره
چالیشیرکن بو تصفیه یه ده یاردم ایدم جکم. (و...) (و...)
کی نوره، حقیقته محتاج تورکلری آسیانک قارا کلقلرینه
کونورمه کچالیشاجم. سیمک اساسی تشکیل ایده جک
نقطه لر پک بسیط: عربجه، فارسجه ترکیلرک هیچ
لروی یوقدر. بولر آنجاق سوس ایچوندر. کیمک
کوسته رده جک، تسخیر ایده جک فکری یوقسه اونلری
چوق قوللانمدر. اکر اوترکیلر ترک اولونورسه
تصفیه ده بوبوک بر آدم آتیلش اولمازی... بونی
یالکیزجه باشارامام، کلکیز جانب پک، ادبیاتده،
لسانده بر اختلال وجوده کتیره لم. آه بوبوک فکر
سینو ثبات ایتره... »

ایتته یکی لسان حرکتی بومکتوبله باشلامدر.
طن ایدیلدیکی کی نه ضیا کوک آلپ، نه ده هیچ

عمر سيف الدين ۲۳ یاشنده

برمنز اون ایلک دوشونن ادا ملر ده کیلر. بته کیم
ضیا کوک آلپ دیاربکرده نشر ایتدیکی (کوچوک
مجموعه) ده بونی صمیمتله شولیه اعتراف ایتمدر:
« یکی لسان جریانی دالاناراق تورکچیلک، خلقه
دوغرو جلیق، ملی حرت حرکتلرینک دوغماسنه سبب
اولدی. ایتته بوتون بوفکری جریانلرک باشلانغیجی،
عمر سيف الدينک صاف، معصوم روحنده فوران
ایدن ساری، مستولی بر ایمان صیتاسیدی. » عینی
اعتراف « تورکچیلکک اساسلری » نده ده اوقونور.
عمر سيف الدين، دها یکی لسان حرکتی باشلامادن
جوق اول « ادبیات جدیده » جیلرک دوشمانیدی.
تا (۱۳۲۳) ده بوللادینی بر مکتوبده [ماوی
وسپاهک « باران درو الماس » ندن غیر اختیاری
تیکسینورم!] دیه یازمشدی. بر سنه سوکرا
یازدینی بر باشقا مکتوبده « بدینلکم کیتدکجه
بویور. اوقادار نامتناهی درینک کسب ایدیورکه
بن ایچنده غیب اولوبورم. سزه غبطه ایدیورم.

فی الواقع يك آقري ابدی . فقط هیچ بری خاییده وعادی دوشمه دی . کندیسنی یاقیندن طانیانلرجه مسلمدرکه « مزاحپردازلق » عمر ایچون بر نوزه تی

عمر سیف الدینك اُك صرک رسمی ۱۳۳۶

ده کیل، بریارادیلش بر مزاجدی . ینه « یارین » مجموعه سنده حسین رحمی بك ده شونلری یازمشدی: «املاده،

افاده ده، تصویرده، دوشونوشده اسکی طرز لر یزك باصلانمش باغلرندن هر کون برینی سیکهرك قلمندن آتان بو مجدد ذکا، بعضاً بزى آ! آ! صیحه لر ینه دوشوره جك قادار جرأتكار قلر یاپاردی . هنوز قلمی صنعتك مفكوره قبله كاهنه قارشى تماميله توجه ایدمه مشدی . چوق دفعه جوشار، طاشاردی . فقط بر کون استقامتی بولا جقدی . بالزاقده بویه اوزون مدت یولی آرامشدی . عمر سیف الدین ایله تورك حكايه جیلکكك بك فیضی بر استقبالی افول ایشدر .

«عمر سیف الدین» نك بر موضوعی جانلاندر مقده بك خصوصی بر مهارتی واردی : اُك بسط ، اُك اهمیتسز بر قره دن، بروقه دن مکمل، نشه لی بر حكايه چیقاراییلردی . « کیزلی معبد » اسملی نفیس حكايه سنی بر آقشام یاتدیغمز اودانك یاغموردن دامی آقاسی اوزرینه ابرتسی کونی یازویر مشدی . بو هفته طرفنده « بهار وکله بکر » عنوانيله بر جلد حكايه سی داها انتشار ایدمه جکدر . تولومنه یاقین یازدینی - هرناصیلله « دارالبدايع » ده غائب اولان - « محجوبلق امتحانی » اسمنده کی قومه دیسنك مسوده لری تکرار اُله کجدی . بو صوک درجه ا کسانتریق اُرك

صحنه لر مزده بویوک بر موقیته مظهر اولاجفته شبهه بوقدر . عمر، ولود بر محرردی . پی در پی نشر ایدلمکده اولان حكايه لر ينك سکرز اون جلد قادار طوناجفته شبهه بوقدر .

علی جانب

«عمر سیف الدینك اثر لر ینه ایکی مهم خاصه بولوبورم: «بری لساننده کی ساده لك ودوغرولق، دیکری تحکیمه سنده کی مهارت وجاذبه» دیبور . فی الواقع بالخاصه حكايه جیلک صنعتی اونك قادار قاورامش بر کنبه تصادف ایدمه میورز . اوندن چوق شاعرانه یازانلر وار ، فقط اونك اونك قادار « تکنیک » بیله ن یوق . بش سنه اول انتشار ایدن « یارین » مجموعه سنده خالد ضیا بك، عمردن شویله بحث ایدیور: [عمر سیف الدینك ایلك اوقودینم اثر یله در حال حکم ویرمش، « ایشته بر حكايه نویس » دیشدم . اوندن سوکرا بواسمك بنده بر تأثیر مسخری اولدی ، نه زمان او امضا ایله بر شیئه تصادف ایشمه اوقومادن کچه مزدم . وهر دفعه سنده حکمك بر از داها شعشه ایله تأید ایتدیکنه شاهد اولوردم . . . اکر عمر سیف الدین کیم بیلیر ناصیل اسباب مجبره ایله هر کونجیلکک ، و ، اکثریا صنعتکارانی یوللرندن صایدیران قابلیت فطریه خارچنده تحری موقیقات هو سیله مزاحپردازلقه دوکولك ایشته مه سیدی بو بویه ، هر دفعه سنده باشقا بر انجلا ایله دوام ایدمه جکدی . فقط بو ایکی حادثه نك بری قضا، دیکری خطا ایدی . وایکیسی ده شایان اهامل شیلردی . اونلرک فوقنده عمر سیف الدینك

آلبه دستان

تاریخ ادب و ادبیات در ایران
دکتر علی شریعتی

بر بوزنی بیگ، ده لاک و طغور بزمه ده

«ایستنه ها : هو، ادر، آغمه، رید، طوبراد آل کیمیر»

«آل بزمه بر شه بوردیج، بریتش باغ هافلا،
طبرچفت کله کله - اونی آیه آتیرلاه»

آی بیجه ایله نژ، آی ایکی، کون ویر!

آی آتیر، کون، آیه، یغیز، طانه، بیلر، دیرلر!

آی طغور وای بزم! سز جو ستمیز،
تورک و خله کله کله، هب کونمه قوستمیز...

عمر سیف الدینك ال یازبسی

بارلاق دهایی واردی . . خالد ضیا بکك اشارت ایتدیکی « مزاحپردازلق » عمر سیف الدینه چوق شی غائب ایتدیرمه مشدر . چونکه آرا صیرا یازدینی « فانه زی » شکنده کی حكايه لر ینه بعضیلری

مادامکه اونلری اوقوباییلور سکرز، مطلقا یازاجفسکرز . فقط زواللی بن . . . دماغمده شبهه سز مرضی وغدار بر انطباع حصوله کترین بو بکشمه منزلکله اصلاً

عمر سیف الدین «کنج قلمله» انتشار ایدرکن

موفق اولامیاجم . اوچ آیدمه کیجه لر ينك یارینی صرف ایدمه رك وجوده کتیردیکم بر تیاترونی کچن کون بیتیردم، دیرلرک هر کس کندی اثرینی بکه نیر .

بن اصلاً . . . عدم موقیفت بنی متأذی ایدیور . کندیلله برابر کیسه بی بکه میورم . یازیلریمی بیرتمق ایچون یازیورم . بن ادبیاتده یالکیز صنعته قائل اولام . یالکیز صنعته قائل اولسم ادبیاتی بك کوچوک کورمش اولاجم . حالبوکه او بنم نظر مده اوقادار بویوکدرکه . . . جهانك ، ناسوقی دو یغورلرک آچالاندینی بشریت ایچون اونی بر حارس عد ایدمه رم . نظر مده ادیبلر ، انسانلره عادیلکله قارشى نفرقی تعلیم ایدمه جک مرشدلردر . . .

عمر سیف الدینك ادبیاتی، اسان و افاده جه قطعاً « ادبیات جدیده » به برشی مدیون ده کیلدر . حالبوکه عینی نسلدن کنجلرک همان هیستك - اک کزیده لری داخل اولق اوزره - یازیلرنده خالد ضیا بکدن کیزلی آشکار بر طات بولور سکرز . عمر، ماضی دن هیچ برشی آلامدینی حالده ، کندیسندن سوکرا کانلر - اعتراف ایتسینلر ، ایتمه سینلر - اوکاجوق شی مدیوندرلر . عمر بوتون حیاتنده « ادبیاتسز ادبیات یاپاجم! » دیر، بو تعبیر یله ثروت فنونجیلرک ترکیب شاقلا بانقلرینه ، تصویر و افاده توخاقلرینه تعریض ایدردی . [خالد ضیا - توفیق فکرت] مکتبک

استه تیکنه غالباً بویوک بیه مفتون اولانلر اونك ایچون «عمر سیف الدین اسلوبکار ده کیلدی» دیعه لری اسلوبی بر از « تعلیم ادبیات » ذهنیتله آ کلامقدن متولد اولسه کرکدر . صوک نسلک بك اوریزینال بر ناشری

[عمر سيف الدين سوهن آرقادا شلردن بعضيلرينك كنج وقيمتدار حكايه جز حقنده «جيات» كوندردكلى ملاحظه و تحسّل]

عمر سيف الدين

ايچمزدن آبريلانلى زمان ، زمان ياد ايتك ، وقتيله برلكده كنج خوش وقتلى خاطر لاق دوستلغ اك برنجى شعاربدر . دنيا به يك كنج كوزلرني بومان عمر حكايه جيلكده ماهر بر صنعتكار ابدى . بوكى محررله فرانسزلر «اسپيريتوئل» تعبير ايدرلر . اونك اك قوتلى طرفى بو ابدى . آلايى يك سه وردى . بالخاصه كنديلرني ديوآينه سنده كورن عقلاره جوق طاقيلردى . اونلرك هر كسدن اول (ريديكول) طرفلرني بولور . هم كولر ، هم كولديريردى . نه يازيق كه بو قيمتلى كنج وقتسز اولدى و برنجى بوش براقدى . چونكه عمر باشلى باشه بر عالم ابدى .

سليم سري

عمر سيف الدين مرهمه دار

«اوجيوزيكى اوجده مناسرتده بلوك ضابطى . اوزمان فضله تعليم فلان يوق . فيشه ده ايچ صيقينتيسندن بوتون گون باطلايورم . ايكي چفت لاقيردى ايدى جك بر آدام ده بولامازدم . بركت ورسين بزم بورازان بكره ! اونه خارق العاده سرسمدى ياربى ! بكره حالندن سوزلرندن آلديم ذوق دنيا ده جوق آز انسانده بولمدر . بن اورنا قافاده انساندن ، بر جبريده كيلمش اوتلر كى برى بريته بكره ين مخلوقلردن يك خوشلانام . بنجه انسان ياداي دوغمش ، ياخود دهاسى ترسه دوغمش اولمالى كه جان صيقيماسين .. الخ . بو سطرلر عمر سيف الدين مرحومك اسلوب و ذهينتى استعاره ايدى «بورازان بكر» اسلى بر كوجوك حكايه دن آلتشدر . اونك تكلفسز ، شن و «اوريزيال» مزاجنى اولدجه طائيش و جوق سومشدم . قوتلى شخصيتى دائى بر نشه هاله سيله عياط اولدينى ايچون خاطره سى بوتون دوستلرنده هم جانلى ، هم ده بر حظايله مرادف اولارق قالدى .

فكرلرى بر هيچان حالنده اولدينى ايچون قولاي سرايت ايدى ؛ بعضاً مفرط و غريب قناعتلى اطرافنده بيله طرفدار بولوردى . ادبياتك ساده لكه ، صيبيلكه و طبعيلكه تايانده اونك تأثيرى جوق بويوكدر . حتى قناعتنجه ادبياتك تجدد و تكامل تاريخنده عمر سيف الدين مرحوم ؛ حكايه لرى قادار بلكه حكايه لرندن فضله بوناثيرندن دولايي قيمتلى بر بر طومايه لايقدر .

۱۹۲۷ مارت ۱

ابراهيم عمر الدين

عمرى دوشونوركن

بدي سنه اولدى ، فقط حالا عمرك بولوميه ايناناميورم . كوزلرينك ذكى باقىتلىرى حالا اوقادار قولانمده . مع مافيه عمر ، بختيار اولودر . چونكه دها كنجلكنده بويوك خدمتى گوردى . چونكه عمر ، حالا و ابدت ايچين ايچمزدى ، تا كوكلوزده و بوتون مفكوره و مفكره لر موزده باشا بور .

عمرى دوشونوركن كوزلرينك اوكنه بر برتدن بويوك ايكي آدم كليور . برى دوستلى ايچون عمر ، ساده جه عمر ... ايجه ذكاسى ، زنكين قريجه سى ، نكته يله دولو سوزلى ، كندينه مخصوص منطقى ايله ، خلقنى و فطرتى بوسوتون و هر كسدن باشقه اولان عمر ... صانكه اونك بو هجو و ذكاسنه دنيا بيله قيصقاندى و اوفى باشقه بر عالم عشق و تحسّرله كندينه چكدى .

ديكرى بوتون توركلر ايچون ، بوتون تورك ادبياتى ايچون دائما يشايه جق اولان عمر سيف الدين ... بو ، عمر سيف الدين خلقتك تورك ادبياتنه بر بخشايشى ايدى . كندينه بر مجرا بولمغه چالیشان تورك حكايه جيلكى اونك قدرتلى ايله آجيلان بولده . تكامل ايتدى . صنعتى لزومسز و بيهوده آلايشدن قورناره رق اوكا باللات كنديسى ، صنعتى و بردى . عمر سيف الدين حكايه ده بر لسان ، بر طرز خلق ايتدى . بر بول كوستردى كه بويول مستقبل تورك حكايه تنك ماوراسيدر . عمر حكايه لرنده آلايش و آرايشه لزوم گورمى . چونكه ياراتدينى شى باللات گوزلدى . و گوزل اولدينى ايچون او كاساخته سوسلر ياقيشمازدى . عمر سيف الدين حكايه لرني ساده جه بر حكايه ديه اوقويانلر نه قادار بدبختدرلر . اونك حكايه لرى بوتون بردورك تاريخى ، روحى ، مفكره سى و استقبالى گورن بر آدمك فلسفه و هيچانيدر . عمر سيف الدين حكايه لرنده بوتون بر دورى تنقيد و دوغه جق بر استقباله اشارت ايتشدر . تورك ادبياتنده كى موقعك هنوز باشقه برگنجه نصيب اولامادى . نه بختيارسك عمر سيف الدين .

مفتى نوفي

عمر سيف الدين ايجوره

اولديكى زمان دويديم آجى ايله بوكونكى حسمى يوقلادم . اضطرابى آرتمش و جانلى بر مخلوق كى بويومش بولدم . طبيعت قانولرنيه اويمايان بو حال ، بنى دوشونوردى . اكدرين يارالر ، زمانك صارغيلرى ايچنده ايله شيركن (عمر) ك اولومى نيچين ماضى اولمايور ؟ ديه قاچ كره كندى كنديه صوردم . ايله صانييورم كه بونك اك قوتلى سبى ادبياتمزه حكايه جيلكك حالا برينيم منظره سى كوسترمه سيدر .

عمر ، بر صنعت مشعله سيدى ، او ، سوندكدن صوكرا ، دورلرني آجوب قابايانلر مستحشا ل ادبيات دهليزلرنده ايتيق تامنه بالكر بر قاچ كبريت آله وى قالدى . عمر سيف الدين عجرانى غالب اك جوق بو يوزدن كوكلوزده حالافان ديمه بن بر يارا كى صبرلايور .

۲ مارت ۱۹۲۷

مفتى سري

تورك ادبياتك صوك زمانلرده يكانه كوجوك حكايه جيسى عمر سيف الدين . اونك اولديكى كوندن برى توركه كوجوك حكايه يازيلمايور ، يازيلانلر حالا بعض قلم تجربه ليردر . بونلرك آراسنده جوق كوزل اولانلرده بولنه بيلير ، فقط هنوز بر حكايه جيمز اولمايغنه شبهه م يوق . بونى ، بر ادبيات مجموعه سى جبقاران آدام صفتيله هر كسدن فضله بن حس ايدىيورم . طن ايدىيورم كه ، عمر سيف الدين ياشاسه بدي بوكون توركه يه خارجدن حكايه نقل ايتكه بو قادار مجبور اوليه جقدق ، بلكه كندى اسانمزه كيلرك ترجمه ايدلنى غرور ايله نكله جكدك .

اورطانه سفي

عمر سيف الدين

بنم فكرجه عمر سيف الدينده اك اول دهادو غريبى يكانه كوزه چاربان شى هيچ كيمسه يه بكره ميمك خاصه سيدر . او ، كندندن اول كلنلره هيچ باقاديقي كى زماننده ياشايانلرى ده كورمك ايسته ميمش ، حياتى ، انسانلرى ، هر شيشى كندى كوزلريله كوروب آ كلامق و آ كلامق يولنى طومشدر . اك بويوك صنعتكارلرك بيله آز جوق باشقه لرنيك تأثيرى آلتنده قالمقدن قورتيله مامش اولدق لرنيه باقيليرسه عمر سيف الدينك بوعومى قاعده يه قارشى استئنا تشكيل ايتمى غريب كورينور . هيچ بر كتاب اوقوماديغنى ادعايه قدر وارمق ايسته ديكم بو محررك لسانى و يازى بى ناصل اوكره نرك كنديسنه بر تبليغ واسطه سى اتخاذ ايدى بيلمش اولديغنه و باشقه بر واسطه ايجادينى دوشونه ديكنه حيرت ايدلسه برى واردر . صاغ اولسه ابدى ، ايله طن ايدىيورم كه ، لاتين حرفلرني اك اول كندى مفكره سنده وجود بولمش اولق شرطيله قبول ايدى بيليردى . موفيتنك سربنه عقل ايرديره . مەيلردن برى اولديغى اعتراف ايدىيورم .

فيل سري

